

Physician assistant (PA) en verpleegkundig specialist (VS) in de anderhalvelijnszorg

Onderzoeksvragen

1. Op welke wijze kunnen de PA en VS in de anderhalvelijnszorg werken en wat zijn de beoogde en gerealiseerde (ervaren) effecten hiervan?

2. Welke factoren beïnvloeden de inzet van de PA en VS in de anderhalvelijnszorg?

3. Wat zijn de kansen voor de PA en VS in de anderhalvelijnszorg?

1. 2. 3. Casestudies

Doel was het nader beschrijven van **praktijkvoorbeelden** om gedetailleerd inzicht te geven in de anderhalvelijnspraktijk waarbinnen de PA of VS werkzaam was.

In totaal werden 4 praktijkvoorbeelden in kaart gebracht:

Acute zorg

Acute ouderenzorg

Gynaecologie

Dermatologie/wondzorg

Uit de **verdiepende interviews** en **casestudies** kwam een aantal factoren naar voren dat de inzet van een PA of VS in de anderhalvelijnszorg beïnvloedde:

Bevorderende factoren

Positieve ervaringen met een PA of VS

De **ontwikkelings**spirit van de **betreffende PA of VS**

Beleidsmakers met visie op de inzet van een PA of VS in de anderhalvelijnszorg

Belemmerende factoren

Ontbreken van structurele financiering en gegevensuitwisseling

Ontbreken van **samenwerkings**-overeenkomsten tussen partners

Ontbreken van **institutionele** ondersteuning

Onbekendheid met de **kennis, kunde en bevoegdheden** van de PA en VS

2. 3. Verdiepende interviews

Doel was om **inzicht** te krijgen in de **gedachten** rond de **inzet** van PA's en VS'en in de anderhalvelijnszorg. Hiertoe werden **interviews** afgenomen bij **beleidsmakers, PA's, VS'en, zorgprofessionals** en **cliënten** van 4 praktijkvoorbeelden.

Totaal **57** personen geïnterviewd:

10 medisch specialisten

12 beleidsmakers

5 huisartsen

9 PA's

21 VS'en

De geïnterviewden zagen meerdere kansen voor PA's en VS'en in de anderhalvelijnszorg door de ontwikkelingen in én druk op de gezondheidszorg. De kansen zijn onderverdeeld in 2 thema's:

Groeiende zorgvraag en behoefte aan **specialistische kennis en vaardigheden** buiten het ziekenhuis

Behoeft patiënt aan zorg dichtbij (mobiele service)

1. 2.

Schriftelijke vragenlijst

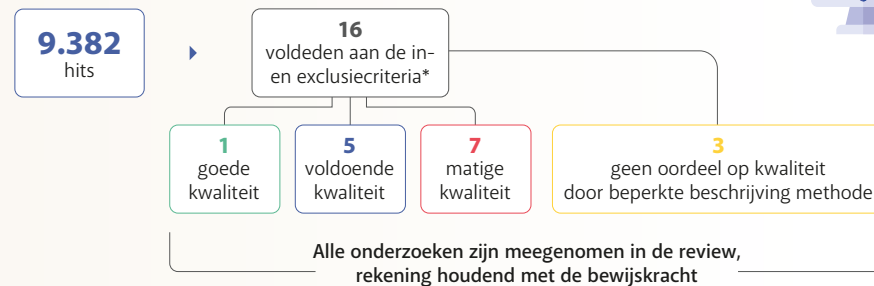
Doel was om inzicht te krijgen in **praktijkvoorbeelden** waarbij PA's en VS'en werkzaam waren in de anderhalvelijnszorg. De vragenlijst werd **online** en **via sociale media** verspreid via het netwerk van de onderzoekers, de beroepsverenigingen en de leden van de klankbordgroep van het project.

1.

Systematisch literatuuronderzoek

Het **zoekproces** binnen de wetenschappelijke databases resulteerde in:

* In alle 16 onderzoeken werden VS'en ingezet; we vonden geen onderzoeken met inzet van PA's.

De geïnccludeerde onderzoeken zijn **geclusterd** in **2 groepen**, namelijk;

Primair doel: het voorkomen van consult of opname in het ziekenhuis

Gericht op het verkorten van de opnameduur in het ziekenhuis

Uit **10** onderzoeken

blijkt de inzet van VS'en in de anderhalvelijnszorg te resulteren in minimaal even goede patiënt-uitkomsten in vergelijking met dezelfde zorg verleend in het ziekenhuis.

Uit **5** onderzoeken

blijkt dat dankzij de inzet van VS'en in de anderhalvelijnszorg de meeste patiënten blij zijn met de kortere wachttijd en betere toegankelijkheid van de zorg, vroegtijdig ontslag of het voorkomen van een ziekenhuisbezoek.

Uit **4** onderzoeken**

blijkt dat kosten van de anderhalvelijnszorg door VS'en lager uitvielen dan de kosten van ziekenhuiszorg.

Uit **1** onderzoek**

blijkt geen verschil in kosten.

** In de overige 10 onderzoeken werden niet alle kosten en baten meegenomen om de kosteneffectiviteit te kunnen onderzoeken.

Methoden

Het onderzoek vond plaats van januari 2018 tot en met december 2019. In een mixed methods onderzoekontwerp zijn er 4 methoden gebruikt: systematisch literatuuronderzoek, vragenlijstonderzoek, interviews met stakeholders en multiple caseonderzoeken. Een gedetailleerde beschrijving van de verschillende onderzoeksmethoden is te vinden in het rapport van dit onderzoek. Bekijk het rapport op: www.zorgmasters.nl/uitgelicht/ruimte-voor-pas-en-vs-en-in-anderhalvelijnszorg
Minimaal 2 onderzoekers voerden de onderzoeken uit en analyseerden ze. De resultaten werden bediscussieerd met het volledige onderzoeksteam en de klankbordgroep van het project. De klankbordgroep bestond uit vertegenwoordigers van de beroepsverenigingen voor PA's en VS'en, Federatie Medisch Specialist en Kwaliteit en Ontwikkeling Huisartsenzorg. Dit onderzoek werd verricht door het lectoraat Organisatie van Zorg en Dienstverlening van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, in opdracht van het platform Zorgmasters en gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.